

Kuhmon kaupungin talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2026-2027

Khall 22.10.2024 § 202

Valmistelija Controller Sirpa Seppänen, puh. 044 725 5227

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi vuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä katetaan.

Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan on toiminnassa ja taloudenhoidossa noudatettava talousarviota.

Kuhmon kaupungin tilikauden tulos vuodelta 2023 on 1,49 miljoonaa euroa ylijäämäinen ja edellisten tilikausien ylijäämä on 5,17 miljoonaa euroa.

Kuhmon kaupungin kunnallisveroprosentti vuodelle 2024 pyöristettiin 9,36 prosentista 9,4 prosenttiin. Kiinteistöverolain muuttumisesta johtuen maapohjan veroprosentti eriytettiin yleisestä kiinteistöveroprosentista 2024 alkaen. Kuhmon kaupungin osalta yleinen kiinteistöveroprosentti säilyi 0,98 prosentissa ja maapohjan kiinteistöveroprosentiksi määrättiin 1,3 %.

Kuhmon kaupungin talousarvio vuodelle 2024 on tässä vaiheessa toteutumassa hieman budjetoitua (-324 tuhatta euroa) parempana ennusteen ollessa nollan tuntumassa. Tulosennustetta parantaa kunnallisverotulojen toteutuminen 736 tuhatta euroa budjetoitua parempana (verokehikko 9/2024). Rahoitusarvopaperien tuotto vuoden lopussa on vielä arvoitus.

Palvelualueiden ja tulosyksiköiden tavoitteiden asetanta ja talouden suunnittelu ovat vielä kesken. Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta käsittelee talousarviota 24.10. ja elinvoimavaliokunta 30.10., ja alustavat numerot saadaan vasta sen jälkeen. Talousarvion ensimmäisen hallituskäsittelyn jälkeen tavoitteita täsmennetään ja tulevista linjauksista sovitaan.

Kaupunginhallitus käsittelee talousarviota seuraavan kerran kokouksessaan 5.11.2024. Tuolloin tehdään päätös kaupungin veroprosenteista vuodelle 2025.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juntunen Juhana

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus aloittaa talousarvion käsittelyn ja käy yleiskeskustelun toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista sekä investoinneista.

Päätös Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Khall 19.11.2024 § 223

Valmistelija Controller Sirpa Seppänen, puh. 044 725 5227

Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta on 24.10.2024 kokouksessa käynyt alaistensa yksiköiden vuoden 2025 talousarvion lähetekeskustelun ja ohjeistanut talousarvion jatkovalmistelussa.

Elinvoimavaliokunta käsitellyt talousarviota 2025 ja taloussuunnitelmaa 2026-2027 30.10.2024 (§ 66) pidetyssä kokouksessa.

Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunnan seuraava kokous on 21.11.2024 ja Elinvoimavaliokunnan kokous 27.11.2024.

Kaupunginhallituksen seuraavat kokoukset ovat 26.11.2024 ja 10.12.2024, jonka jälkeen talousarvio saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 17.12.2024 pidettävään kokoukseen.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juntunen Juhana

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus jatkaa talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2026-2027 käsittelyä tehdyn valmistelun pohjalta.

Päätös Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Khall 26.11.2024 § 237

Valmistelija Controller Sirpa Seppänen, puh. 044 725 5227

Talousarvion valmistelua on jatkettu kaupunginhallituksen 19.11.2024 kokouksessa antamien lisäohjeistusten mukaisesti.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juntunen Juhana

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus jatkaa talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2026-2027 käsittelyä tehdyn valmistelun pohjalta.

Merkitään, että talousarvion käsittely keskeytettiin klo 16.05-16.26 salkunhoitajan raportin esittelyn ajaksi. Merkitään, että pidettiin tauko klo 16.27-16.34.

Päätös Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Khall 03.12.2024 § 244

Valmistelija Controller Sirpa Seppänen, puh. 044 725 5227

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juntunen Juhana

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus jatkaa talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2026-2027 käsittelyä.

Päätös Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Khall 10.12.2024 § 257

Valmistelija Controller Sirpa Seppänen, puh. 044 725 5227

Tilikauden 2024 tulosta rasittaa Kuhmon Yrityssammon osakkeiden arvonalennus -0,44 miljoonaa euroa ja vuodelle 2024 lähettiinkin -0,325 miljoonaa euroa alijäämäisellä budjetilla. Loka-marraskuun lukujen pohjalta tehdyn talousennusteen mukaan talousarvio on kuitenkin toteutumassa noin 0,1 miljoonaa euroa ylijäämäisenä. Verotulot ovat toteutumassa noin 0,9 miljoonaa euroa odotettua parempana. Sijoitusten tuottokehitys on ollut suotuista vuonna 2024 ja mikäli kehitys säilyy vuoden loppuun hyvänä, se parantaa tulosta edelleen. Kaupungin taseessa on kertynyttä ylijäämää vajaa 6,7 miljoonaa euroa.

Taseeseen kertyvästä ylijäämästä huolimatta sopeuttamisen paine ei ole poistunut mihinkään. Muun muassa Hoitokoti Honkalinnan ja puukoulu - investointien rahoittamiseen nostettujen lainojen vuotuiset lyhennykset ovat merkittävän suuret aina tämän vuosikymmenen loppuun saakka. Investointipainetta piti helpottaa sote-investointien siirtyminen hyvinvointialueen vastuulle, mutta suunnitelmat muuttuivat, ja kaupunki on lähdössä toteuttamaan terveysaseman rakentamista omaan taseeseen. Talousarviovuodelle 2025 ja suunnitelmavuosille 2026-2027 suunniteltujen investointien yhteisarvo on 21,6 miljoonaa euroa. Sen lisäksi vuodelle 2028 kohdentuu vajaan 5,3 miljoonan euron investointipaine. Tilinpäätöshetkellä 2023 lainamäärä oli 33,3 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 uutta lainaa nostettiin 2,2 miljoonaa euroa ja lainamäärä tilinpäätöksessä 2024 on 31,9 miljoonaa euroa.

Vuodelle 2024 suunnitelluista 4,1 miljoonan investoinnit näyttävät toteutuvan ennusteen mukaan noin 2,4 miljoonan euron suuruisina. Vuodelle 2024 budjetoitu 6,2 miljoonana euron talousarviolainamäärä pitää sisällään Tuupalan puusiipeä varten vuoden 2023 talousarviolainasta kilpailutetun 2,2 miljoonan euron lainaerän, joka nostettiin helmikuun lopussa 2024. Rakennettavan puusiiven tieltä purettiin entinen rakennus pois vasta syksyllä 2024 ja rakentamisurakkaa koskevat sopimukset allekirjoitettiin 4.12. Vuodelle 2024 varattua talousarviolainaa ei tarvinnut nostaa lainkaan. Talousarvioon 2025 budjetoitava lainamäärä on 6,0 miljoonaa euroa. Lainaa tullaan nostamaan harkiten ja investointien toteutumista seuraten.

Kuhmon kaupungin tavoitteena on talouden kestävä kehitys. Taseen tasapainon lisäsi olisi syytä tavoitella lainakannan kasvun hillitsemistä. Investointien viisas toteuttaminen ja jaksottaminen ovat osa sopeuttamista. Myös kiinteistöstrategian toimeenpano on tärkeä osa talouden sopeuttamista.

Te-palvelujen siirtyminen kaupungin järjestämisvastuulle 1.1.2025 lukien nostaa kaupungin valtionosuuksia 1,1 miljoonaa euroa, mutta ei riitä kattamaan palvelujen järjestämisestä aiheutuvia kuluja. Peruspalvelujen valtionosuus vuodelle 2025 pienenee noin 0,6 miljoonaa euroa johtuen lapsimäärän vähenemisestä. Kokonaisuudessaan valtionosuudet pienenevät vuodesta 2024 0,2 miljoonaa euroa. Hyvinvointialueelle vuokrattavien kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoite 1.1.2026 alkaen vaikuttaa Kuhmon kaupungin käyttötalouteen erityisesti vuokratulojen menetyksenä. Vuodelle 2026 tulossa ollut valtionosuusuudistus siirtyy vuodella ja toteutunee vuonna 2027. Uudistuksen vaikutusta kaupungin talouteen on mahdotonta arvioida. Edellä mainituista syistä kaupunki on kaupunki ei jatka Tahko-halli-kokeilua vuonna 2025. Lisäksi vuoden 2025 käyttötalouteen noin 0,5 miljoonan euron sopeuttamistoimet.

Talousarvion tulos näyttää tässä vaiheessa -68.350 euroa alijäämää. Vuosien 2026-2027 lukuihin on sisällytetty hyvinvointialueelle vuokrattavien kiinteistöjen yhtiöittämisen vaikutus (karkea arvio), mikä heikentää tulosta hieman. Suunnitelmavuoden 2026 tulokseen ei kohdennu tiedossa olevia alaskirjaustarpeita ja sen lisäksi käyttötalouteen vuodelle 2025 tehtyjen sopeuttamistoimien yhteisvaikutus näkyy positiivisena vuoden 2026 tuloksessa. Suunnitelmavuoden 2027 tulos painuu -1,1 miljoonaa miinukselle, johtuen muun muassa valtionosuuksien edelleen pienemisestä ja lainojen korkomenojen kasvusta.

Valtuuston hyväksymä strategia on ohjannut talousarvion laadintaa. Jokainen palvelualue on suunnitellut toimintaansa, jotta kaupunkistrategia toteutuisi. Kantavana teemana on ollut visiomme "Kuhmo - Täyttä elämää metsän ja kulttuurin valtakunnassa" sekä missiomme "Luomme mahdollisuuksia - Kuhmo on turvallinen ja avoin kotikaupunki toteuttaa unelmia ja ajatella isosti".

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juntunen Juhana

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää omalta osaltaan hyväksyä vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelman ja esittää valtuustolle talousarvion ja taloussuunnitelman hyväksymistä. Kaupunginhallitus oikeuttaa viranhaltijat tekemään talousarviokirjaan teknisluontoisia muutoksia.

Päätös Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Kvalt 17.12.2024 § 50
579/02.02.00/2024

Päätös Kaupunginvaltuusto yksimielisesti hyväksyi kaupunginhallituksen esityksen.